

28.2.2018

Kaavoitusyksikkö
Imatran kaupungin valtuusto
Imatran kaupunginhallitus
Imatran seudun ympäristölautakunta
Imatran seudun ympäristötoimi

ESITYS IMATRAN KAUPUNGIN LUOTTAMUSHENKILÖILLE, PÄÄTTÄJILLE JA VIRKAMIEHILLE

Imatran seudun luonnonsuojeluyhdistys ja Suomen luonnonsuojeluliitto Etelä-Karjala ry tekevät jatkoesityksen Imatran kaupungille 12.4.2014 jättämämme kuntalaisaloitteen eteenpäin viemiseksi. Aloitteessa ehdotettiin ohjelman laatimista Immalanjärven arvokkaan luonto- ja kulttuurimaisemakokonaisuuden suojelemiseksi.

Imatran kaupunki otti esityksen myönteisesti vastaan. Aloitteen pohjalta Imatran seudun ympäristötoimi teki hankesuunnitelman, jonka tarkoituksena oli selvittää Immalanjärven luontokohteet ja kulttuurimaisemat. Selvityksen pohjalta aloitettiin toimenpideohjelman laatiminen kohteiden säilyttämiseksi ja kehittämiseksi kaupunkilaisten, retkeilijöiden ja matkailijoiden virkistykseen. Imatran kuntarahoituksen tueksi haettiin useilta tahoilta hankerahoitusta, jota ei kuitenkaan saatu.

Imatran seudun luonnonsuojeluyhdistys ja Suomen luonnonsuojeluliitto Etelä-Karjala ry pitävät aloitetta ja suunniteltua hanketta niin tärkeänä Imatran kaupungille, asukkaille ja luonnolle, että teemme jatkoesityksen aloitteen toteuttamiseksi. Jo olemassa olevilla työkaluilla voidaan tehdä työtä aloitteen eteenpäin viemiseksi.

Immalanjärveä ja sen rantojen arvokasta maisema-aluetta uhkaavat edelleen monet tekijät. Valuma-alueen metsien, soiden ja peltojen käsittelyllä on huomattava vaikutus järven tilaan. Vesi on samentunut Laitilanlahdella suometsien ojitusten takia. Veden tilaa heikentävät myös viimeaikaiset rantaan saakka ulottuneet avohakkuut. Suurjärvi ja Nurmijärvi ovat varoittavia esimerkkejä hakkuiden vaikutuksista, joita Immalanjärvelle ei haluta. Hakkuut ovat heikentäneet myös ranta-alueiden virkistys- ja luontoarvoja.

Hankkeessa on keskeistä valuma-alueen vesiensuojelun edistäminen; miten ranta- ja suometsiä ym. luontoa tulisi käyttää niin, että Immalanjärven erinomainen ekologinen tila säilyy.

ESITÄMME,

että aloitetta Immalanjärven arvokkaan luonto- ja kulttuurimaisemakokonaisuuden suojelemiseksi vietäisiin eteenpäin pienimuotoisemmin keskittyen tärkeimpiin alueen virkistyskäyttöä ja luontoarvojen säilymistä edistäviin toimenpiteisiin.

Tärkeimpiä toimenpiteitä ovat:

1. Kaupungin omistuksessa olevien arvokkaiden **luontokohteiden suojeleminen** juhlistamalla Imatran kaupungin 70-vuotista olemassaoloa. Merkittävin kohde on Immalanjärven luoteispuolella rantoja kiertävä tervaleppälehto. Yhtenäinen suojeltu rantametsävyöhyke on tärkeä ulottaa Sarkkolahden liito-oravametsään saakka. Omissa suojelupäätöksissä ei ole tarpeen korkeimpien suojelukriteereiden täyttyminen, vaan perustana voi olla toimivien ekologisten yhteyksien muodostuminen tulevaisuudessa. Suojelulla ja ennallistamistoimilla voidaan turvata luonnonarvojen kehittyminen tulevina vuosina.
2. **Kaavamerkinnöillä varmistaa riittävän leveät rantojen suojavyöhykkeet** hakkuiden aiheuttamien ravinne-, kiintoaine-, humus- ja myrkkynuorituksen vähentämiseksi sekä **turvata virkistysalueet ja kulttuurisesti merkittävät alueet** hakkuilta. Rantametsät voidaan kaavoissa merkitä erityisalueiksi, joilla turvataan riittävät suojavyöhykkeet ja rikas rantametsäluonto. Tärkeää on kaavamerkintöjen selkeys luontoarvojen turvaamiseksi, kuten Luo- ja SL-merkinnät.
3. **Maisematyölupaehdoja on tärkeää arvioida uudelleen** painottaen alueella sellaista metsienkäsittelyä, joka turvaa vesien tilan sekä tärkeiden virkistys-, luonto- ja kulttuuriarvojen sekä viheryhteyksien säilyttämisen. Erityisen herkillä metsäalueilla, kuten järveen laskevilla rinteillä ja suometsissä on erityisen tärkeää luopua metsien käsittelytavoista, jotka vaikuttavat kielteisesti vesien tilaan. Näistä asioista voitaisiin järjestää suojajametsäfoorumeita, joissa perehdytään asiantuntijoiden ja paikallisten voimin vesien suojeluun sekä jatkuvan kasvatuksen vaihtoehtoon, jossa vältetään sekä avohakkuut että maanpinnan rikkominen ja siten ehkäistään likavalumat vesistöön.

Perusteet ja riittävä tieto toimenpiteiden toteuttamiseksi on kerätty luontojärjestöjen ja kaupungin tekemissä kartoituksissa (ks. seuraava sivu). Immalanjärven luontotietoa on pidetty ajan tasalla. Vedentilan mittauksissa vuonna 2017 Laitilanlahden pohjukan vedenlaatu on edelleen muuta järveä selvästi huonompi. Syynä ovat Suurisuonojan valuma-alueen ojitusvedet, joita on virrannut järveen yli puoli vuosisataa. Suurisuonojan valuma-alueella tehdyt vesiensuojelutoimenpiteet eivät ole olleet riittäviä Laitilanlahden vedenlaadun parantamiseksi.

Oheisessa kuvassa Laitilanlahden pohjukka, johon Suurisuonoja laskee ruskeat ravinne- ja humuspitoiset vetensä. Tämä marraskuinen näkymä Laitilanlahden patotieltä on toistunut jo vuosien ajan.

Imatralla 28.2.2018

Juha Jantunen
Imatran seudun luonnonsuojeluyhdistys
puheenjohtaja

Kimmo Saarinen
Suomen luonnonsuojeluliitto Etelä-Karjala ry
puheenjohtaja

Immаланjärven alueen tutkimuksia, kannanottoja ja kirjoituksia

luontaselvityksen ovat ladattavissa <https://www.sll.fi/etela-karjala/imatra> kohdasta **Luontonselvityksiä Imatralla**

- Ekologiset käytävät, Immаланjärvi – Hiitolanjoki, Jari Kiljunen 2017
- Esitys Immаланjärven tervaleppälehdon suojeluksi, Juha Juuti. Imatra 10.3.2012
- Imatran liito-oravaselvitys 2006, Karri Kuitunen raportti Imatran kaupungille
- Immаланjärven kunto heikoin vuosikausiin – "Kehitys ei näytä hyvältä". Yle Uutiset 27.7.2016: <https://yle.fi/uutiset/3-9054103>
- Immаланjärven liiturit ja lintulaskenta, Jari Kiljunen, 7.4.2015
- Immаланjärven tilasta ja väriaikasarja, KM Vuori 2015
- Immаланjärven vedenlaatu, maisema-alueen virkistyskäyttö ja luonnon monimuotoisuus I ja II, Yrjö Haverinen, raportit 2014.
- Muistutus ja oikaisuvaatimus koskien Imatran kaupungin ympäristönsuojelupäällikön tekemää maisematyölupapäätöstä Tornator Oyj:n maisematyölupahakemukseen, Muro. Imatran seudun luonnonsuojeluyhdistys 26.8.2015
- Muistutus metsähakkuita koskevaan maisematyölupahakemukseen Immаланjärven rantaan rajoittuvalla Tornatorin Nikkoinniemi-tilalla 24.9.2013
- Muistutus metsähakkuita koskevaan maisematyölupahakemukseen Immаланjärven rantaan rajoittuvalla Kumpula- ja Tynnelä-tiloilla Kymälähdessä 30.7.2013
- Muistutus metsähakkuita koskevaan maisematyölupahakemukseen Immаланjärven rantaan rajoittuvalla Valkamon metsätalousalueella, 12.11.2013
- Muistutus metsähakkuita koskevaan maisematyölupahakemukseen liito-oravan asuinalueeseen ja Immаланjärven rantaan rajoittuvalla metsätalousalueella, Nikkoinniemessä 7.10.2013
- Turvemaiden avohakkuut uhkaavat vesistöjä, Yrjö Haverinen, Uutisvuoksi 17.11.2016.
- Turvemaiden avohakkuut likaavat vesistöjä ja kerryttävät kaloihin elohopeaa. Yrjö Haverinen, Maa-seudun tulevaisuus 2.8.2016: <http://www.maaseuduntulevaisuus.fi/metsä/yliö-turvemaiden-avohakkuut-likaavat-vesistöjä-ja-kerryttävät-kaloihin-elohopeaa-1.157330>